

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **A. G.**, zastoupeného JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Žitná 45, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 Az 234/2003, o přezkoumání rozhodnutí ministra vnitra ze dne 27. 10. 2003 č. j. OAM-2150/AŘ-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2005 č. j. 7 Az 234/2003 – 42,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ministra vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 27. 10. 2003 č.j. OAM-2150/AŘ-2002 byl zamítnut rozklad žalobce (dále i „stěžovatel“) a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 21. 8. 2001 č.j. OAM-413/VL-10-P06-2000, kterým nebyl žalobci udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), současně na něj nebyla vztažena překážka vycestování podle ustanovení § 91 téhož zákona. Žalovaný uvedl, že během řízení o udělení azylu nebyla zjištěna žádná skutečnost, která by vedla k závěru, že by žalobce v zemi původu byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, žalobce nebyl

členem žádné politické strany a sám žádná politická práva či svobody neuplatňoval. Žalovaný dále projevil souhlas s konstatováním správního orgánu I. stupně, že jednání osob, které od žalobce požadovaly peníze, nelze označit za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, motivem jejich jednání nebyla rasa, náboženské vyznání, národnost, příslušnost k určité sociální skupině či zastávání určitých politických názorů žalobce. Navíc žalobce sice vyjádřil určitou nespokojenost s výsledkem šetření ze strany místní milice, na její postup si však u nadřízených orgánů nestěžoval. Dle žalovaného nelze z výpovědi žalobce ani z informací o zemi jeho původu vyvodit, že by mu státní orgány země původu nebyly schopny v případě jeho návratu do vlasti poskytnout ochranu či pomoc v jím popisované situaci, kdyby takovou pomoc skutečně potřeboval a aktivně i adekvátně ji vyžadoval. Potíže žalobce tak není možno podřadit pod důvody azylově relevantní dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Dále žalovaný poznamenal, že žalobce přicestoval do České republiky, aby si na jejím území našel práci, je tedy zřejmé, že důvody, pro které žádá o azyl, se nevážou k jeho životu ve vlasti, návrh na zahájení řízení o udělení azylu podal žalobce až poté, co vypršela platnost jeho víza a poté, co byl s touto možností seznámen.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 26. 1. 2005 č. j. 7 Az 234/2003 – 42 zamítl žalobu podanou žalobcem proti shora citovanému rozhodnutí žalovaného. Krajský soud v odůvodnění rozsudku shrnul skutková a právní zjištění ve věci a zejména uvedl, žalobce jako důvody, pro které požádal o udělení azylu, popsal svou obavu z vyhrožování a vymáhání peněz ze strany neznámých osob a špatnou bezpečnostní situaci v zemi původu. Vyhrožování a fyzický útok ze strany neznámých soukromých osob vůči žalobci bylo předmětem vyšetřování příslušných státních orgánů Ruské federace a jak sám žalobce v průběhu správního řízení doložil, vyšetřování probíhalo ještě 25. 6. 2001, tedy poté, kdy žalobce zemi původu již opustil. Pokud žalobce poukazoval na zvýšenou kriminalitu v místě, v němž ve své vlasti žil, na teror a sérii bombových útoků, unášení lidí, soud k tomu uvedl, že ani takovýto stav zvýšené kriminality nelze považovat za pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu a projevuje se i v zemích s vysokým demokratickým standardem. Jak dle soudu vyplývá z porovnání skutečností, jež žalobce uvedl v průběhu správního řízení, a z informací o zemi jeho původu, snaží se příslušné státní orgány Ruské federace s takovými negativními projevy na svém území vypořádat, potlačit je a viníky potrestat. Soud má ve shodě se správními orgány i za to, že dalším důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byla skutečnost, že do České republiky přijel za prací na základě turistického víza, které si již nemohl prodloužit. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že z hlediska žalobních námitek nebylo napadené rozhodnutí žalovaného vydáno v rozporu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Proti citovanému rozsudku Městského soudu v Praze podal stěžovatel včas kasační stížnost, ve které uplatňuje důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel uvádí, že při projednání jeho žádosti o udělení azylu došlo k pochybení žalovaného správního orgánu, jehož rozhodnutí považuje za nezákonné. Žalovaný dle názoru stěžovatele nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, před vydáním rozhodnutí, čímž porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „správní řád“), důkazy, které si žalovaný opatřil, nebyly úplné, čímž bylo opět porušeno ustanovení § 32 odst. 1 a dále § 34 odst. 1 správního řádu, a jeho rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů. Stěžovatel trvá na tom, že v zemi svého původu má problémy, které důkladně vysvětlil při pohovoru, že v jeho vlasti panují takové poměry, které policie, tedy státní orgán neřeší a možná je i podporuje, že z popsaných důvodů a strachu o svůj život uprchl do České republiky. Stěžovatel se dovolává článků 43 a 53

Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Vysokým komisařem v lednu 1992 v Ženevě. Stěžovatel navrhuje, aby napadený rozsudek soudu byl zrušen a věc byla vrácena k dalšímu projednání, současně navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněná během správního řízení, a na vydaná rozhodnutí. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Městského soudu v Praze a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Za vhodné považuje Nejvyšší správní soud předeslat, že není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda stěžovateli měl či neměl být žalovaným azyl přiznán, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

Stěžovatel v kasační stížnosti předně uplatňuje důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy tvrdí vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel stejně jako v kasační stížnosti již v žalobě namítal, že žalovaný v rámci správního řízení o udělení azylu nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a neopatrili si potřebné podklady pro rozhodnutí. Městský soud v Praze se žalobními námitkami řádně zabýval a dospěl k závěru, že žalovaný provedl ve věci řádné dokazování, pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel zejména z tvrzení stěžovatele uváděných v návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 31. 7. 2000 a v pohovoru k důvodům tohoto návrhu ze dne 25. 1. 2001, ze zpráv o situaci v Ruské federaci Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických a Ministerstva vnitra Velké Británie z let 1999 a 2000), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Žalovaný a správní orgán I. stupně v řízení o udělení azylu v souladu se zákonem zejména posuzovaly, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení azylu taxativně stanovené v ustanovení § 12 zákona o azylu. Stěžovatel jako důvody, pro které opustil vlast a podal žádost o udělení azylu, označil potíže s neznámými soukromými osobami, které po něm v roce 2000, když prodal byt, požadovaly finanční prostředky a fyzicky jej napadly, a také nespokojenost s nestabilní situací (vysoká kriminalita, teroristické akce, bombové útoky, únosy osob) v místě svého bydliště. Incident, při kterém byl stěžovatel napaden a zraněn, byl nahlášen na policii, tomu, že byla věc policií v zemi původu stěžovatele vyšetřována svědčí i potvrzení předložené stěžovatelem v řízení o udělení azylu ze dne 25. 6. 2001, že na základě podaného oznámení bylo zahájeno trestní stíhání, které nebylo doposud zastaveno. Stěžovatel také uvedl, že do České republiky přijel na základě turistického víza, chtěl zde pracovat, vízum již nemohl dále prodloužit, proto požádal o azyl. Po posouzení tvrzení stěžovatele správní orgán I. stupně rozhodl o neudělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť

stěžovatel nesplnil zákonné podmínky pro jeho udělení, žalovaný v řízení o rozkladu dospěl ke stejnému závěru. Městský soud v Praze nenalezl v daném správním řízení o udělení azylu namítané vady a s rozhodnutím žalovaného vyslovil souhlas. Nejvyšší správní soud se s rozhodnutím městského soudu ztotožňuje a nepovažuje stěžovatelem uplatněný stížnostní důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. za oprávněný.

Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou také připomíná, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu dle zákona o azylu, jen tehdy, pokud žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v zákoně uvedené. Z žádného ustanovení zákona o azylu však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu, jež žadatel neuplatnil, a poté k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Tvrzené negativní chování neznámých soukromých osob vůči stěžovateli není pronásledováním vedeným z důvodů taxativně stanovených v ustanovení § 12 zákona o azylu, a nic nenásvědčuje tomu, že by toto jednání státní orgány země původu stěžovatele neřešily či podporovaly, když shora popsáný případ napadení stěžovatele byl policií vyšetřován. Stěžovatel však skončení vyšetřování věci nevyčkal a odcestoval za prací do České republiky.

Stěžovatel v kasační stížnosti označil jako důvod jejího podání rovněž ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž by jej však jakkoliv blíže specifikoval, proto se za této situace a v uvedeném rozsahu Nejvyšší správní soud nemohl citovaným stížnostním důvodem zabývat.

Navíc a nově se stěžovatel v kasační stížnosti dovolává čl. 43 a čl. 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Vysokým komisařem v lednu 1992 v Ženevě. Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle kterého nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Proto k citovaným skutečnostem, o nichž se stěžovatel nezmínil ve správním řízení o udělení azylu u žalovaného ani v řízení o žalobě u Městského soudu v Praze, a které uplatnil teprve po vydání napadeného rozsudku v kasační stížnosti, nelze přihlížet.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti, náklady řízení v tomto případě hradí stát. Ze soudního spisu však nevyplývá, zda ustanovený zástupce uskutečnil první poradu s klientem (stěžovatelem) včetně převzetí a přípravy zastoupení [dle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění platném do 31. 8. 2006] nebo učinil ve věci jiný úkon právní služby, proto se zástupkyni žalobce advokátce JUDr. Ireně Strakové odměna za zastupování nepřiznává.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

